

Buitenland

CAR

Duizenden moslims vluchten uit Bangui

Duizenden moslims zijn vrijdag gevlucht uit Bangui, de hoofdstad van de Centraal-Afrikaanse Republiek. Bij geweld tussen christenen en moslims zijn sinds december ruim duizend doden gevallen. Het Internationale Strafhof kondigde vrijdag een onderzoek aan naar oorlogsmisdaden. AP

Verenigde Staten

Biden zinspeelt op kandidatuur in 2016

Vicepresident Biden ziet 'geen aanleiding' om zich niet verkiesbaar te stellen voor de presidentsverkiezingen van 2016. Dat zei hij vrijdag tegen CNN. Biden (71) zei medio 2015 een beslissing te nemen. Uit een peiling blijkt dat oud-minister Clinton een voorsprong van 61 procent op hem heeft. AP

Turkije

Journalist uitgezet na kritiek op Erdogan

Een Azerbeidjaanse journalist van de Turkse krant *Today's Zaman* is vrijdag Turkije uitgezet omdat hij premier Erdogan op Twitter had bekritiseerd. Volgens de krant werd Mahir Zeynalov (27) door de politie geëscorteerd naar een vliegtuig op het vliegveld van Istanbul. AFP

Advertentie

Maken buitenlanders Zwitserse huizen te duur of zijn ze nuttig?

Interview
Marc Bühlmann

Gaat Zwitserland de immigratie drastisch beperken? Zondag is over die vraag een referendum. 'Het wordt spannend.'

Van onze verslaggever
Fokke Obbema

De Zwitserse bevolking mag zich zondag uitspreken over het paal en perk stellen aan de instroom van buitenlanders. Tonen de Zwitsers zich in meerderheid voorstanders van een maximum-aantal dan is het 'vrij verkeer van personen' met de Europese Unie van de baan, plus alle andere bilaterale afspraken tussen de EU en Zwitserland, zo heeft EU-commissaris Viviane Redding al laten weten.

Het initiatief voor dit referendum komt van de grootste partij van het land, de SVP. Die Zwitserse variant op de PVV, goed voor ongeveer een kwart van de stemmen, speelt al langer in op de vijandigheid tegen buitenlanders. Daar heeft het land er ook relatief veel van: op een bevolking van ruim 8 miljoen bijna 2 miljoen. De voedingsbodem voor vijandigheid

bleek vruchtbaar in 2009, toen een meerderheid zich voor een verbod op de bouw van minaretten uitsprak.

Maar het debat is dit keer breder. Ook linkse Zwitsers voelen zich tot een 'ja'-stem aangetrokken, omdat zij het milieu willen beschermen. De toestroom aan buitenlanders leidt tot meer huizenbouw, meer vervuiling en meer files, dus trekt het een wissel op de natuur. Peilingen geven aan dat een meerderheid 'nee' gaat stemmen, maar politicoloog Marc Bühlmann, verbonden aan de universiteit van Bern, vertrouwt ze niet: 'Het wordt spannend.'

Tegen welke buitenlanders richten de initiatiefnemers zich: hoogopgeleide West-Europeanen of arme Oost-Europeanen?

'Tegen beide groepen, het onderscheid speelt in de campagne niet. De SVP weet dat een grote minderheid, 40 procent van de bevolking, te mobiliseren valt met het buitenlanderthema. De inzet is nu het vrije verkeer van personen voor EU-burgers. Dat raakt hoogopgeleiden evenzeer als laagopgeleiden.

'Voor niet-EU-burgers gelden al plafonds: werkgevers die hen willen aantrekken, moeten via een bureaucratische procedure aantonen dat Zwitsers hun werk niet kunnen doen. Dat wil de SVP ook voor EU-burgers die hier willen werken.'

Soms willen ook Groenen minder immigratie, om het milieu te sparen

Wat wordt het maximum aan buitenlanders, als het aan de SVP ligt?

'Dat laten ze bewust in het midden, daarover zou met de EU moeten worden onderhandeld. In het afgelopen jaar kwamen er per saldo 40 duizend EU-burgers bij. De SVP vindt dat die een te zware druk leggen op de beschikbare banen. En woningen zouden voor gewone Zwitsers te duur zijn geworden. De andere partijen vinden dat Zwitserland niet zonder buitenlanders en dus het vrije verkeer van personen kan.'

Staat de SVP dus geïsoleerd? SVP-leider Blocher had het zelfs over een 'pogromstemming tegen ons'.

'Landelijk zijn de andere partijen tegen, omdat ze het referendum pri-

mair als vijandig tegen buitenlanders zien. Maar lokaal is het beeld anders. In Genève is er een sterke burgerbeweging die gekant is tegen alle Fransen die er komen werken, maar hun uitgaven in Frankrijk doen. Dat soort weerstand zie je ook in het grensgebied met Italië. Bovendien is daar ook de lokale afdeling van de Groenen voorstander van een 'ja'-stem, omdat zij de toestroom van buiten als een bedreiging voor het milieu zien. Dat argument kan belangrijk worden voor het uiteindelijke resultaat.'

Bij het minarettenreferendum was de uitslag een verrassing, omdat de peilingen aangaven dat de meeste Zwitsers tegen een bouwverbod zouden zijn.

'Mensen gaven bij een peiling het sociaal wenselijke antwoord en deden in een stemhokje wat anders. De vraag is of dat nu weer het geval kan zijn. We zullen zien. De peilingen geven ook nu weer aan dat een meerderheid 'nee' stemt - bij de laatste peiling stond het 'ja'-kamp op 43 procent.

'Een groot verschil met het minarettendebat is dat er destijds in het geheel geen economische consequenties waren. Nu spelen die duidelijk wel een rol en zijn de werkgevers en de vakbonden om die reden tegen.'

Hoe is de waarschuwing van EU-commissaris Redding gevallen? Zij vindt dat alle verdragen tussen de EU en Zwitserland komen te vervallen als aan het vrije verkeer van personen wordt getornd.

'Ach, we hebben ook een ultraconservatieve Britse politicus langs gekregen die het juist goed vond als het vrije verkeer van personen ter discussie komt. Ik denk dat dit soort interventies van buitenaf nauwelijks invloed heeft. Dit debat is allereerst een interne aangelegenheid, dat beseft de EU ook. En ik denk niet dat bij een 'ja'-stem de soep straks zo heet gegeten gaat worden als mevrouw Redding suggereert.'

'Niveau Nederlands

Van onze correspondent
Leen Vervaeke

BRUSSEL 'Mijn vriend, gade gij mee?' Aan dat soort zinnestjes, dat je op de Vlaamse televisie steeds vaker kunt horen, kan emeritus hoogleraar Stijn Verrept zich behoorlijk ergeren. 'Men laat de norm van het Standaardnederlands los', zegt hij. 'De afstand tussen het taalgebruik in Nederland en in Vlaanderen dreigt zo toe te nemen.'

Verrept verenigde zich met twintig gelijkgezinden - achttien Vlamingen, twee Nederlanders - in de Actiegroep Nederlands, en lanceerde eind december een petitie. Ze roepen de politiek, de media en het onderwijs op het Standaardnederlands te versterken, en de taaleenheid tussen Nederland en Vlaanderen te bevorderen. De petitie is intussen 2.400 keer ondertekend.

'Het niveau van het Nederlands

En kijkt 'es wa ge met één appeltje doe, da's veel è! Ziet 'es wa een schoon slaatje da 'ier aan het worden is. Keilekker!

Tv-kok Jeroen Meus,
in kookprogramma Dagelijkse Kost

in Vlaanderen is aan het afkalven', zegt Verrept, die in Antwerpen en Eindhoven zakelijke communicatie doceerde. 'Dat is een bedreiging, want zo krijgen mensen niet langer de kans correct Nederlands te leren.' De petitie wordt gesteund door schrijvers als Geert van Istendael, Benno Barnard en Stefan Hertmans.

Het taalgebruik in Vlaanderen is het afgelopen decennium ontegenzeggelijk veranderd. Sprak een tv-presentator of leerkracht in de jaren tachtig nog onberisp-

Collectieve Inkoop Energie

Nog maar 3 dagen om in te schrijven!

Lagere energie-rekening?

Wat is het?

Vereniging Eigen Huis vecht voor een transparante energiemarkt, gezonde concurrentie en een eerlijke energierekening voor iedereen. Met de Collectieve Inkoop Energie bundelen we de kracht van consumenten en zorgen we voor een scherp aanbod en een veilige overstap. Inschrijven is vrijblijvend en het verplicht u tot niets. Hoe meer inschrijvers, hoe sterker we staan. Besluit u in te gaan op het aanbod? Wij zien er op toe dat de overstap veilig verloopt. Zo wordt besparen op uw energierekening een fluitje van een cent.

Hoe werkt het?

- Schrijf vrijblijvend in tot en met 10 februari via collectieveinkoopenergie.nl
- Uiterlijk 23 februari ontvangt u een persoonlijk aanbod
- U heeft tot en met 17 maart om het aanbod te accepteren
- Accepteert u het aanbod niet? Dan hoeft u niets te doen en loopt uw huidige contract gewoon door.

Dankzij ons zijn al ruim 130.000 mensen voor het eerst overgestapt en besparen nu gemiddeld € 275,- per jaar op hun energierekening.

collectieveinkoopenergie.nl

vereniging
eigen huis

